Asianro: IIS/638/00.02.00.04/2018

Valtuustoaloite valtuuston kokousten äänentoiston saattamiseksi ajan tasalle sekä siihen liittyvä määrärahamuutosesitys

Kaupunginvaltuusto 3.12.2018 § 113

Jätettiin §:n 111 kohdalla ilmoitetusti seuraava valtuustoaloite:

1. Petri Karhu jätti Iisalmen Vihreät valtuustoryhmän aloitteen valtuuston kokousten äänentoiston saattamiseksi ajan tasalle. Asianumero IIS/638/00.02.00.04/2018

Iisalmen Vihreät valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteena valtuuston kokousten äänentoiston saattamiseksi ajan tasalle.

Iisalmen kaupunginvaltuuston kokouksissa ei ole käytössä kokousten edellyttämää äänentoistoa ja äänestysjärjestelmää. Jopa lyhyiden kommenttipuheenvuorojen takia valtuutetut joutuvat menemään puhujapönttöön. Normaali käytäntö muissa kunnissa on, että valtuutetut voivat kommentoida tai antaa kannatuspuheenvuoronsa omalta paikaltaan. Myös äänestys tapahtuu normaalisti sähköisen äänestysjärjestelmän kautta. Iisalmen kaupunginvaltuuston kokouksissa tämä ei kuitenkaan ole mahdollista. Valtuuston kokoukset videoidaan ja niitä on mahdollista seurata netin välityksellä, mistä syystä äänentoiston ajan tasalle saattaminen on myös tärkeää.

Koska jokainen puheenvuoro, myös lyhyet, täytyy antaa puhujapöntössä edessä, tuhlaantuu niihin kohtuuttoman paljon kokousaikaa. Lisäksi ajanmukaisen äänentoiston puuttuminen on omiaan rajoittamaan valtuustosalissa käytävää keskustelua. Valtuuston läsnäolo tarkistetaan ja äänestykset suoritetaan nimenhuudolla. Tämä syö aikaa ja varsinkin tilanteissa, jolloin tarvitaan paljon äänestyksiä, menettely on hidas. Aakkosellista nimenhuutoäänestystä voi pitää myös demokratian ja valtuutettujen yhdenvertaisuuden kannalta kyseenalaisena, kun äänestys ei tapahdu yhtäaikaisesti.

Ratkaisuja, edullisiakin, on saatavilla siihen, että valtuutetut voisivat kommentoida kuulloinkin käsittelyssä olevaa asiaa paikaltaan. Parhaiten asia voidaan hoitaa niin, että jokaisella valtuutetulla on oma mikkinsä. Niihin voidaan tarvittaessa liittää myös sähköiset äänestyslaitteistot. Äänentoistoa ja äänestyslaitteistoa on mahdollista hyödyntää myös muissa kokouksissa ja tilaisuuksissa.

Iisalmen Vihreät valtuustoryhmä esittääkin, että Iisalmen kaupunginvaltuuston kokouksiin hankitaan asiaankuuluva äänentoisto- ja mahdollisesti myös äänestyslaitteisto. Laitteiston pitää mahdollistaa puheenvuorojen pitäminen myös omalta paikaltaan, mutta mm.

aloitteet ja ryhmäpuheenvuorot pidettäisiin edelleen puhujapöntöstä. Vastaavia järjestelmiä löytyy lähes jokaisesta Suomen kunnasta ja konsultoida voi esim. Pietarsaaren kaupunkia, joka siirtyi valtuuston äänentoiston ja äänestyslaitteiston suhteen nykyaikaan keväällä 2018 ja jo kokonsa puolestakin on sopiva vertailukohta.

Päätös:
Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteet:
Kaupunginhallitukselle

Kaupunginhallitus 17.12.2018 § 303

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:
Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa saatetuksi ja lähettää sen teknisen toimialan ja hallintojohtajan valmisteltavaksi. Aloite on käsiteltävä 3.6.2019 mennessä.

Päätös:
Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:
Ote Kari Nissinen ja Sanna Rönkkö
Ote Esa Laukkanen

Tekninen lautakunta 14.5.2019 § 76

Valmistelijat: vt. toimialajohtaja Kari Nissinen, puh. 040 669 1005 ja talouspäällikkö Timo Lappi, puh. 040 588 9028

Iisalmen Vihreät valtuustoryhmä on kaupunginvaltuuston kokouksessa 3.12.2018 jättänyt aloitteen valtuuston kokousten äänentoiston saattamiseksi ajan tasalle. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 17.12.2018 merkinnyt asian tietoonsa saatetuksi ja päättänyt lähettää aloitteen teknisen toimialan ja hallintojohtajan valmisteltavaksi. Aloite on käsiteltävä 3.6.2019 mennessä.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 3.12.2018 §:n 105 kohdalla kokousaikatauluaan hyväksyessään käynyt keskustelua myös kokouspaikasta ja päättänyt, että selvitetään vielä erikseen Luma-keskuksen Iisalmi-salin soveltuvuus kaupunginvaltuuston kokouksiin. Tämä huomioiden on aloitteen käsittelyn yhteydessä katsottu tarkoituksenmukaiseksi arvioida laajemminkin kaupungin eri salien soveltuvuutta valtuuston kokouspaikaksi.

Kaupunginvaltuuston kokousten paikkaan ja äänentoistoon liittyviä asioita on selvittänyt työryhmä, johon ovat kuuluneet tietohallintokoordinaattori Pasi Niva, sähkömestari Markku Boman ja

rakennusarkkitehti Pirkko Myllynen. Työryhmä on selvittänyt äänentoisto- ja äänestysjärjestelmien asentamismahdollisuuksia Kulttuurikeskuksen Eino Säisä -saliin ja Karl Collan -saliin sekä Luma-keskuksen Iisalmi-saliin sekä laajemminkin salien soveltuvuutta kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi.

Selvityksen mukaan Kulttuurikeskuksen Eino Säisä -salin soveltuvuus on huono johtuen mm. siitä, että vanhanaikaisten penkkirivistöjen yhteydessä ei ole pöytätasoja. Karl Collan -salissa puolestaan uuden äänentoistolaitteiston kaapelointi pitäisi tuoda lattiarakenteessa keskemmälle salia, mikä vaatisi purkutöitä, ja laitteisto jouduttaisiin aina erikseen tuomaan jokaiseen kokoukseen ja erikseen poistamaan jokaisen kokouksen jälkeen.

Työryhmän esitys on, että Iisalmi-salin soveltuvuus kokouskäyttöön on kokonaistaloudellisesti ja toiminnallisesti paras vaihtoehto kokouspaikaksi siten, että valtuutetut istuvat joka toisella paikalla. Äänentoistolle on Iisalmi-salissa kaksi mahdollisuutta. Mikrofonit voidaan irrottaa molemmissa vaihtoehdoissa ja asentaa takaisin paikalleen, kun tarvetta on. Varsinainen kotelo asennetaan pöytään kiinteästi, eikä se ole liikuteltavissa. Vaihtoehtojen kustannukset ovat:

Vaihtoehto 1 sisältää:
-videolähetykset tarvittavine laitteineen
-henkilökohtaisen mikrofonin ja ohjausjärjestelmän
-kaapeloinnin
Kustannukset yhteensä n. 55 000 euroa

Vaihtoehto 2 sisältää:
-videolähetykset tarvittavine laitteineen
-henkilökohtaisen mikrofonin äänestysjärjestelmineen ja ohjausjärjestelmän
-kaapeloinnin
Kustannukset yhteensä n. 95 000 euroa

Rakennus- ja sähkötekniset työt ovat n. 15 000 euroa eli hankkeen kokonaiskustannukset ovat vaihtoehdossa 1 noin 70 000 euroa ja vaihtoehdossa 2 noin 110 000 euroa.

Strategisten tavoitteiden arviointi
(sis. yritysvaikutusten ja EVA-arvioinnin):
Päätös toteuttaa strategista tavoitetta Toimiva kaupunkiympäristö ja rakentaminen. Ei merkittäviä yritysvaikutuksia eikä vaikutuksia ihmisten terveyteen tai hyvinvointiin.

Lisätietona jaetaan:
- Selvitys Luma-keskuksen Iisalmi-salin soveltuvuudesta kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi

Vt. toimialajohtajan päätösehdotus:
Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että mikäli kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi valitaan Luma-keskuksen Iisalmi-sali:

1. Kokouspaikan äänentoistojärjestelmäksi valitaan edellä esitetty vaihtoehto 2, joka sisältää äänestysjärjestelmän
2. Teknisen toimialan vuoden 2019 talousarvion investointiosaan projektin 5100/Muut talonrakennushankkeet kohteelle 6820/Luma-keskus myönnetään Iisalmi-salin äänentoistojärjestelmän hankkimista ja asentamista varten 110 000 euron määräraha. Kate määrärahalle osoitetaan projektin 5030/Koulukiinteistöt projektilta 6814/Mansikkaniemen koulu.

Päätös:
Keskustelun kuluessa vt. toimialajohtaja muutti päätösehdotustaan niin, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Lisävalmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota nykyaikaisten tietojärjestelmien hyödyntämiseen.

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti vt. toimialajohtajan kokouksessa muuttaman päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:
Ote työryhmä
Ote Kari Nissinen ja Timo Lappi

Tekninen lautakunta 28.5.2019 § 96

Valmistelijat: tietohallintokoordinaattori Pasi Niva, puh. 040 670 0037, vt. toimialajohtaja Kari Nissinen, puh. 040 669 1005 ja talouspäällikkö Timo Lappi, puh. 040 588 9028

Teknisen lautakunnan pyynnöstä selvitettiin muita nykyaikaisia mahdollisuuksia mikrofonien ja äänestyksen osalta.

Mikrofonien osalta esille nousi pienten langattomien mikrofonien käyttömahdollisuus. Tämä ratkaisu on monin osin erittäin ongelmallinen. Ensinnäkin tilassa olisi langattomia laitteita noin 50 kpl, joten riski radioliikenteen häiriöistä kasvaa eksponentiaalisesti. Toisekseen langattomien laitteiden ohjaaminen on ongelmallisempaa puheenvuoroja jaettaessa. Lisäksi laitteiden nimeäminen, jakaminen, käyttöönotto (vaatteisiin lähettimen sijoittaminen ja kiinnittämien) sekä akkujen lataaminen muodostavat omat ongelmansa. Langattoman mikrofonijärjestelmän hinta-arvio on 40 000 – 50 000 euroa. Iisalmen kaupungin AV-laitteiden yhteistyökumppani ei suositellut tämän kaltaista ratkaisua laisinkaan. Langallinen ratkaisu on heidän arvionsa mukaan huomattavasti järkevämpi, toimintavarmempi sekä helppokäyttöisempi.

Omalta paikalta puhumisen mahdollistamiseksi Iisalmen kaupungin tietohallinto on kolmisen vuotta sitten hankkinut kaupunginvaltuuston kokouksia varten ns. arpakuutiomikrofonin, joka toimii langattomasti ja on valmiiksi kokouksissa aina kytkettynä äänijärjestelmiin kiinni. Mikrofonin avulla ääni saadaan myös kuulumaan myös nettilähetyksiin. Mikrofoni on ollut valtuuston kokouksissa puheenjohtajan ja sihteerin pöydällä käytettävissä, mutta se on jäänyt vähäiselle käytölle. Mikrofonin siirtäminen puhujalta toiselle on varsin vaivatonta, koska kyseistä mikrofonia voi pehmusteiden ja keveytensä takia esimerkiksi heitellä henkilöltä toiselle.

Lisäksi selvitettiin, voiko iPadeja hyödyntää äänestämisessä. Äänestyksen järjestäminen iPadien avulla on mahdollista, mutta se sisältää riskejä. Sähköiseen äänestykseen iPadien kautta ei ole olemassa kovinkaan montaa vaihtoehtoa, varsinkaan kotimaisissa ratkaisuissa. Äänestystilanne on lyhytkestoinen ja ns. nettiäänestysjärjestelmät eivät ole suunniteltu tällaista vaihtoehtoa varten. Toisekseen näiden tietoturvassa on omat ongelmansa. Käytännössä on olemassa kaksi varteenotettavaa vaihtoehtoa. Toinen on amerikkalainen järjestelmä ja toinen on laajennusosa luottamushenkilöportaaliin. Tässä tapauksessa järkevin vaihtoehto on jälkimmäinen. Kyseinen laajennusosa luottamushenkilöportaaliin sisältää sähköisen kokoustoiminallisuuden jossa yhtenä osana on äänestysten järjestäminen. Tämä sähköinen kokoustoiminnallisuus on jo valmiiksi budjetoitu tietohallinnon vuoden 2019 budjettiin, eikä siihen siten tarvita lisämäärärahaa. Tämäkään ratkaisu ei ole täysin ongelmaton. Muutamia riskejä kyseisen vaihtoehdon osalta on hyvä tiedostaa. Kaikilla kokouksiin osallistuvilla valtuutetuilla pitää olla iPadit mukana ja tietysti riittävällä latauksella varustettuna. Toisekseen iPadien pitää käytännössä olla aina päivitettynä viimeisimpään versioon, jotta portaalin toiminta on varmistettu. Riskikohtia, joskin pienempiä, ovat myös portaalin palvelimen toiminta ja langattomat verkkoyhteydet. Yhteydet näihin voivat välillä aiheuttaa hankaluuksia eivätkä siten ole täysin immuuneja ongelmille. Varavaltuutettuja varten pitää hankkia muutama ylimääräinen iPad, joita voidaan tarvittaessa käyttää, kun kokouksissa äänestetään.

Aikaisemman kahden vaihtoehdon lisäksi vertailussa otetaan huomioon vaihtoehto 3 seuraavin optioin:
- Käytetään hankittavaa sähköistä kokousjärjestelmää äänestyksiä varten (ei lisäkustannuksia, budjetoitu hankinta)
- Otetaan ”arpakuutiomikrofoni” aktiiviseen käyttöön paikaltaan puhumista varten (ei lisäkustannuksia)
- Hankitaan viisi ipadia varavaltuutettuja varten (leasing kustannukset noin 900€/ vuosi)
- Uusitaan nettilähetyksiä varten videointijärjestelmä, jolla saadaan nykyaikainen laadukas videointi yleisölle kokouksista (mm.

mobiililaitteiden kautta katsominen). Kustannukset noin 10 000 € (tämä ratkaisu on mukana myös vaihtoehdossa 1 ja 2).

Teknisellä toimialalla on päätösehdotusta varten puntaroitu eri vaihtoehtojen hyviä ja huonoja puolia. Vaihtoehto 3 on kustannuksiltaan edullisin, mutta langattoman arpakuutiomikrofonin käyttöön liittyy tiettyä problematiikkaa (mm. aikaviive ja mahdolliset lieveilmiöt mikrofonin siirtoihin liittyen). Selvityksen perusteella myöskään äänestäminen iPadien avulla ei ole täysin ongelmatonta ja sisältää joitakin riskejä.

Vaihtoehto 2 on käytettävyydeltään paras ja toiminnallisesti varmin, mutta kallein. Vaihtoehto 2 sisältää henkilökohtaiset mikrofonit äänestysjärjestelmineen ja ohjausjärjestelmän.

Vaihtoehto 1 sijoittuu kustannuksiltaan karkeasti edellisten vaihtoehtojen puoliväliin. Se sisältää henkilökohtaiset mikrofonit ja ohjausjärjestelmän, mutta ei kuitenkaan sisällä äänestysjärjestelmää.

Asiaa arvioitaessa on myös huomattava, että äänestyksiä ei valtuuston kokouksissa kuitenkaan tapahdu kovin usein.

Strategisten tavoitteiden arviointi
(sis. yritysvaikutusten ja EVA-arvioinnin):
Päätös toteuttaa strategista tavoitetta Toimiva kaupunkiympäristö ja rakentaminen. Ei merkittäviä yritysvaikutuksia eikä vaikutuksia ihmisten terveyteen tai hyvinvointiin.

Lisätietona jaetaan:
- Selvitys Luma-keskuksen Iisalmi-salin soveltuvuudesta kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi

Vt. toimialajohtajan päätösehdotus:
Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että mikäli kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi valitaan Luma-keskuksen Iisalmi-sali:

1. Kokouspaikan äänentoistojärjestelmäksi valitaan aiemmin esitetty vaihtoehto 1, joka sisältää henkilökohtaiset mikrofonit ja äänestäminen toteutetaan iPadejä käyttäen. Mikäli äänestämiskäytäntö iPadeja käyttäen osoittautuu ongelmalliseksi, voidaan myöhemmin harkita kiinteän äänestyslaitteiston hankkimista.
2. Teknisen toimialan vuoden 2019 talousarvion investointiosaan projektin 5100/Muut talonrakennushankkeet kohteelle 6820/Luma-keskus myönnetään Iisalmi-salin henkilökohtaiset mikrofonit sisältävän äänentoistojärjestelmän hankkimista ja asentamista varten 70 000 euron määräraha. Kate määrärahalle osoitetaan

projektin 5030/Koulukiinteistöt projektilta 6814/Mansikkaniemen koulu.

Päätös:
Keskustelun kuluessa Markku Rautio esitti, että todetaan aloite käsitellyksi eikä hankita äänentoisto- eikä äänestyslaitteita. Markku Raution esitys raukesi kannattamattomana.

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti vt. toimialajohtajan päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:
Ote kaupunginhallitus / hallintojohtaja Tiina Karppinen ja vs. hallintosihteeri Paula Kokkonen
Ote talousjohtaja Eeva Suomalainen

Kaupunginhallitus 3.6.2019 § 143

Lisätietona jaetaan
- Selvitys Luma-keskuksen Iisalmi-salin soveltuvuudesta kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi

Talousjohtajan lausunto
Lisämääräraha pystytään kattamaan investointiohjelman sisällä, joten investointi ei kasvata nettoinvestointien määrää vuonna 2019.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus
Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että mikäli kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi valitaan Luma-keskuksen Iisalmi-sali:

1. Kokouspaikan äänentoistojärjestelmäksi valitaan aiemmin esitetty vaihtoehto 1, joka sisältää henkilökohtaiset mikrofonit ja äänestäminen toteutetaan iPadejä käyttäen. Mikäli äänestämiskäytäntö iPadeja käyttäen osoittautuu ongelmalliseksi, voidaan myöhemmin harkita kiinteän äänestyslaitteiston hankkimista.

2. Teknisen toimialan vuoden 2019 talousarvion investointiosaan projektin 5100/Muut talonrakennushankkeet kohteelle 6820/Luma-keskus myönnetään Iisalmi-salin henkilökohtaiset mikrofonit sisältävän äänentoistojärjestelmän hankkimista ja asentamista varten 70 000 euron määräraha. Kate määrärahalle osoitetaan projektin 5030/Koulukiinteistöt projektilta 6814/Mansikkaniemen koulu.

Päätös
Antti Sarvela esitti, että 70 000 euron investointia ei tehdä ja että kokouspaikkaa ei siirretä Lumakeskukseen.

Kirsi Niva kannatti Sarvelan esitystä.

Koska oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, asiasta äänestettiin.

Äänestys suoritettiin nimenhuutoäänestyksenä. Ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Sarvelan ehdotusta, äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotus sai 8 JAA-ääntä eli Juho Pulkka, Mika Kolehmainen, Johanna Kallio, Elina Puustinen, Elina Siirola, Anne Roponen, Esko Ryhänen ja Jouni Toppinen. Antti Sarvelan ehdotus sai 2 EI-ääntä eli Kirsi Niva ja Antti Sarvela. Tiina Karhu oli poissa.

Päätökseksi tuli esittelijän päätösehdotus.

Toimenpiteet
Kaupunginvaltuustolle

Kaupunginvaltuusto 10.6.2019 § 45

Lisätietona jaetaan
- Selvitys Luma-keskuksen Iisalmi-salin soveltuvuudesta kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi

Kaupunginhallituksen päätösesitys
Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginvaltuuston kokouspaikaksi Luma-keskuksen Iisalmi-salin ja

1. Kokouspaikan äänentoistojärjestelmäksi valitaan aiemmin esitetty vaihtoehto 1, joka sisältää henkilökohtaiset mikrofonit ja äänestäminen toteutetaan iPadejä käyttäen. Mikäli äänestämiskäytäntö iPadeja käyttäen osoittautuu ongelmalliseksi, voidaan myöhemmin harkita kiinteän äänestyslaitteiston hankkimista.

2. Teknisen toimialan vuoden 2019 talousarvion investointiosaan projektin 5100/Muut talonrakennushankkeet kohteelle 6820/Luma-keskus myönnetään Iisalmi-salin henkilökohtaiset mikrofonit sisältävän äänentoistojärjestelmän hankkimista ja asentamista varten 70 000 euron määräraha. Kate määrärahalle osoitetaan projektin 5030/Koulukiinteistöt projektilta 6814/Mansikkaniemen koulu.

Päätös

Keskustelun kuluessa Jouni Toppinen esitti kirjallisen toivomusponnen, jonka mukaan asia palautetaan tekniselle lautakunnalle uudelleen selvitettäväksi. Senni Martikainen kannatti ehdotusta.

Jouni Toppisen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet
Eeva Suomalainen
Timo Lappi
Kari Nissinen
Petri Karhu
Pasi Niva
Pirkko Myllynen
Pirjo Kaisanlahti